

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA

15. Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva Opatija, 2021.

Matematički model Vranskog jezera i problem zaštite od zaslanjivanja

Predavač:

Davor Stipanić

Autori:

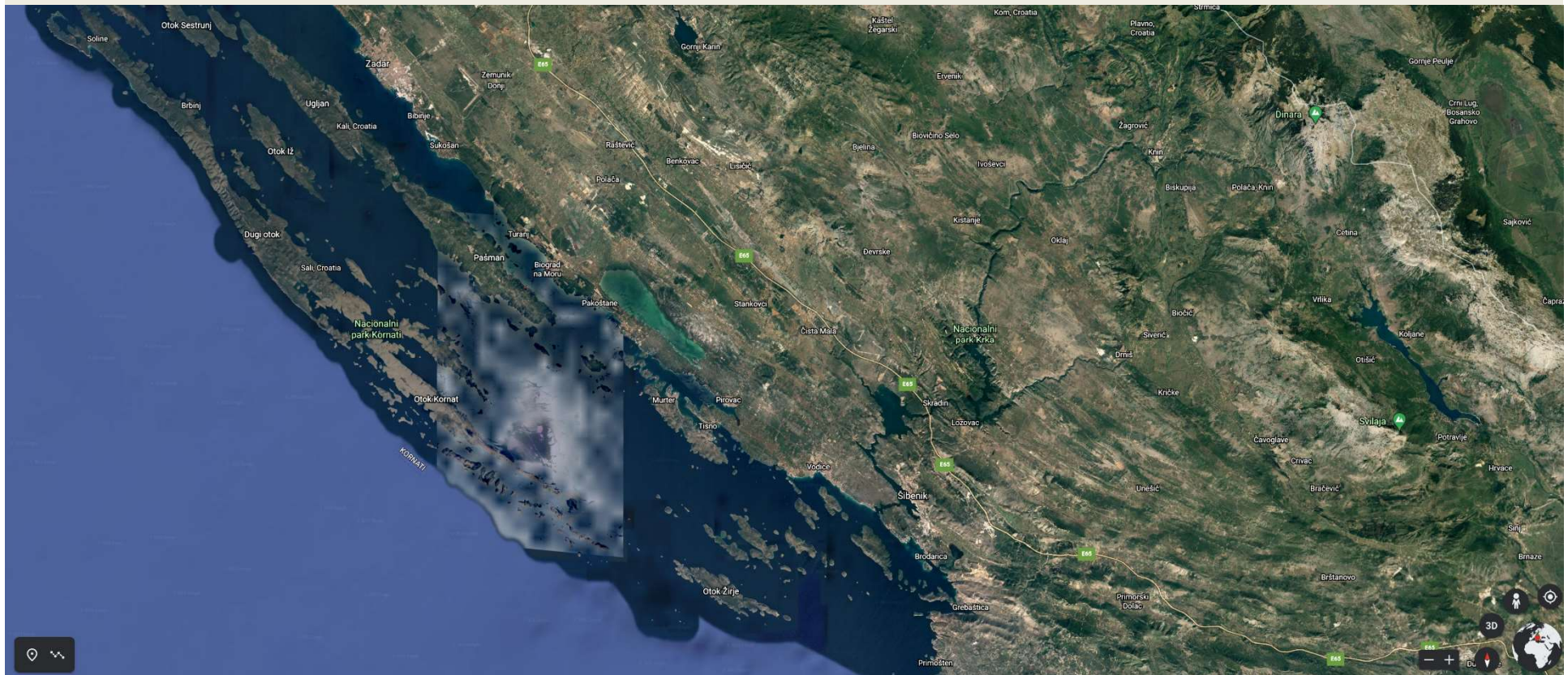
Davor Stipanić, mag. ing. aedif., Hidromodeling d.o.o., Rijeka

Luka Zaharija, mag. ing. aedif., Hidromodeling d.o.o., Rijeka

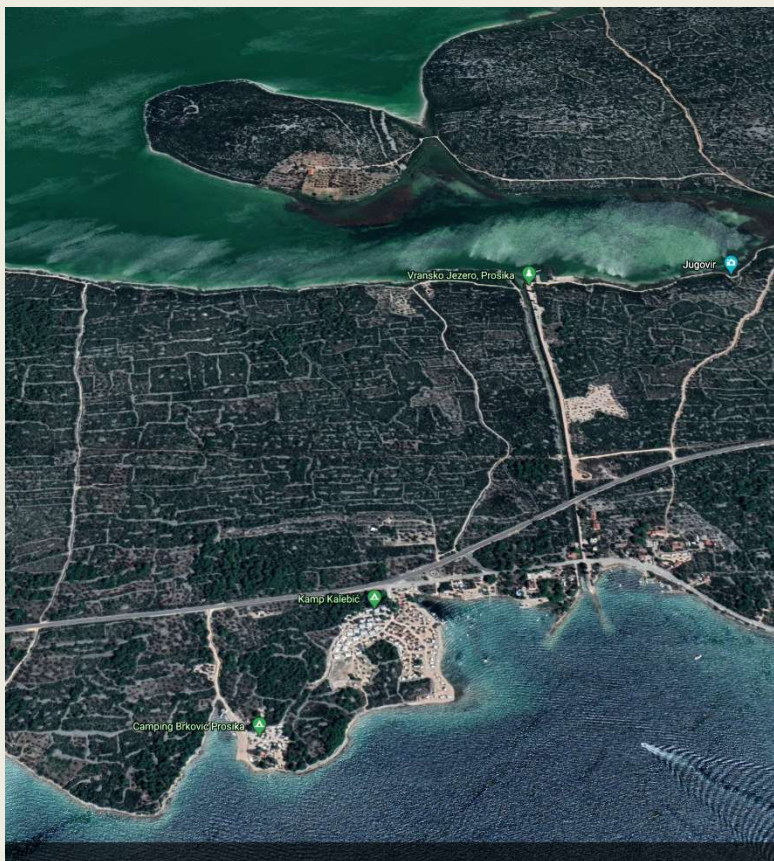
Dr. sc. Siniša Družeta, dipl. ing. stroj., Tehnički fakultet u Rijeci, Rijeka

Dr. sc. Vanja Travaš, dipl. ing. građ., Građevinski fakultet u Rijeci, Rijeka

Vransko jezero

Kanal Prosika

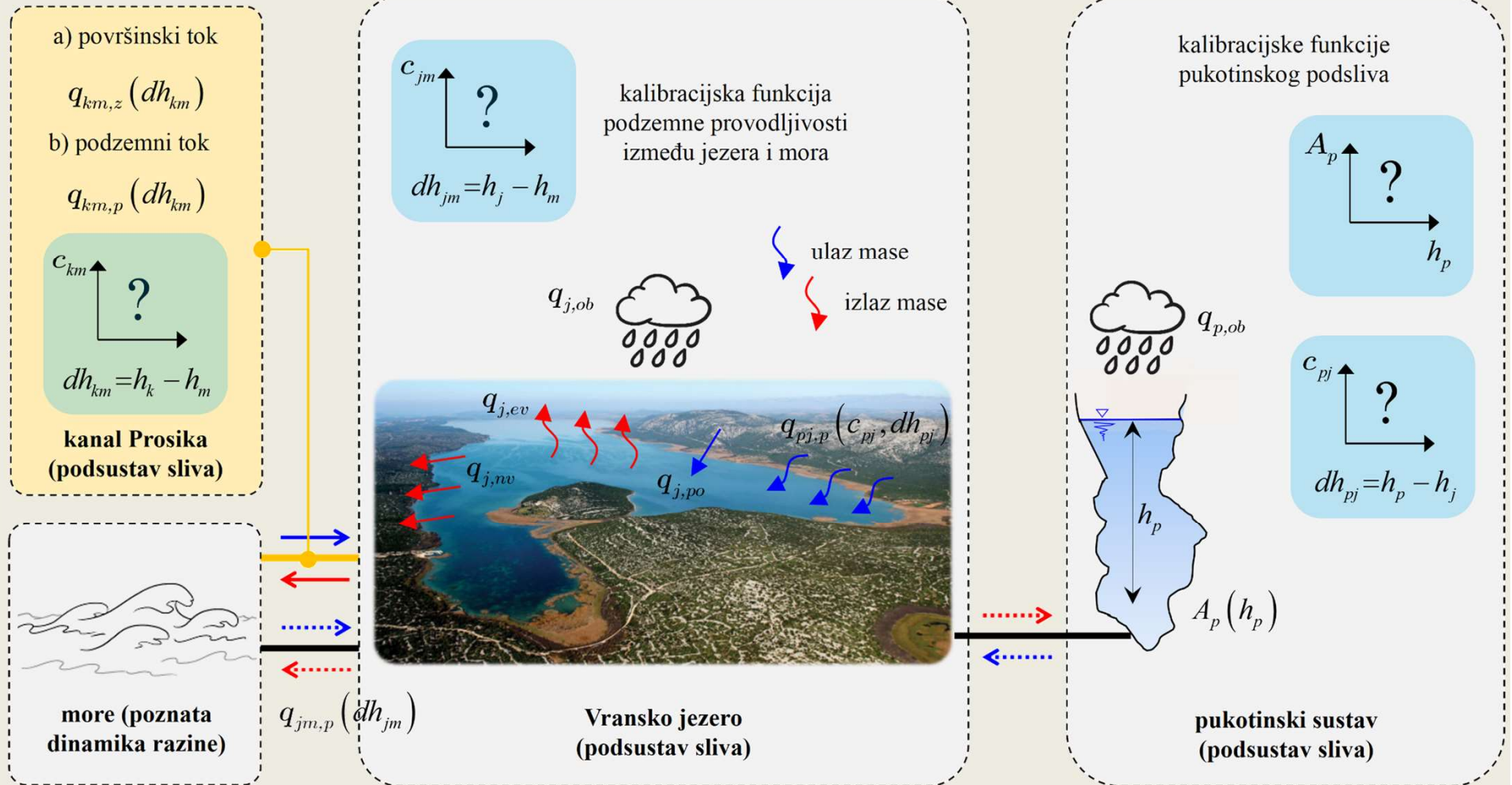

Optimizacijski problem

- Potrebno definirati idejno rješenje za poboljšanje vodnog režima Vranskog jezera (npr. redukcija utjecaja na razvoj biocenoza jezerskog ekosustava)
- U tu svrhu je potrebno analizirati više rješenja u svrhe:
  - **Mak**simizacije razine vode u jezeru unutar sušnog razdoblja
  - **Min**imizacije intruzije slane vode u jezero (npr. kontrola Prosike)
  - **Min**imizacije razine vode u jezeru unutar razdoblja velikih voda

Konceptualni model

Matematički model

Očuvanje mase za pukotinsku sredinu

$$\frac{A_p(h_p)}{dt} = q_{p,ob} - q_{pj,p}$$

promjena površine pukotina

s porastom razine vode

podzemne vode oko 10^{-3}

gdje je:

$\Rightarrow A_s$ površina pukotina

$\Rightarrow c_0$ koeficijent otjecanja, sliva

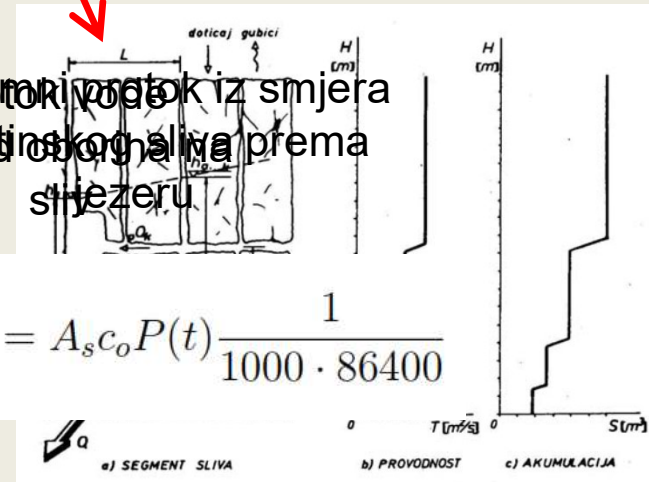
$\Rightarrow P(t)$ količina dnevnih padalina u mm

$\Rightarrow \frac{1}{1000 \cdot 86400}$ konverzija u m^3/s .

kalibracijska funkcija

podzemni protok iz smjera
pukotinskog sliva prema
stazezeru

Numerički model

nelinearni
 Kalibracijske
 funkcije i njih
 parametri!!!

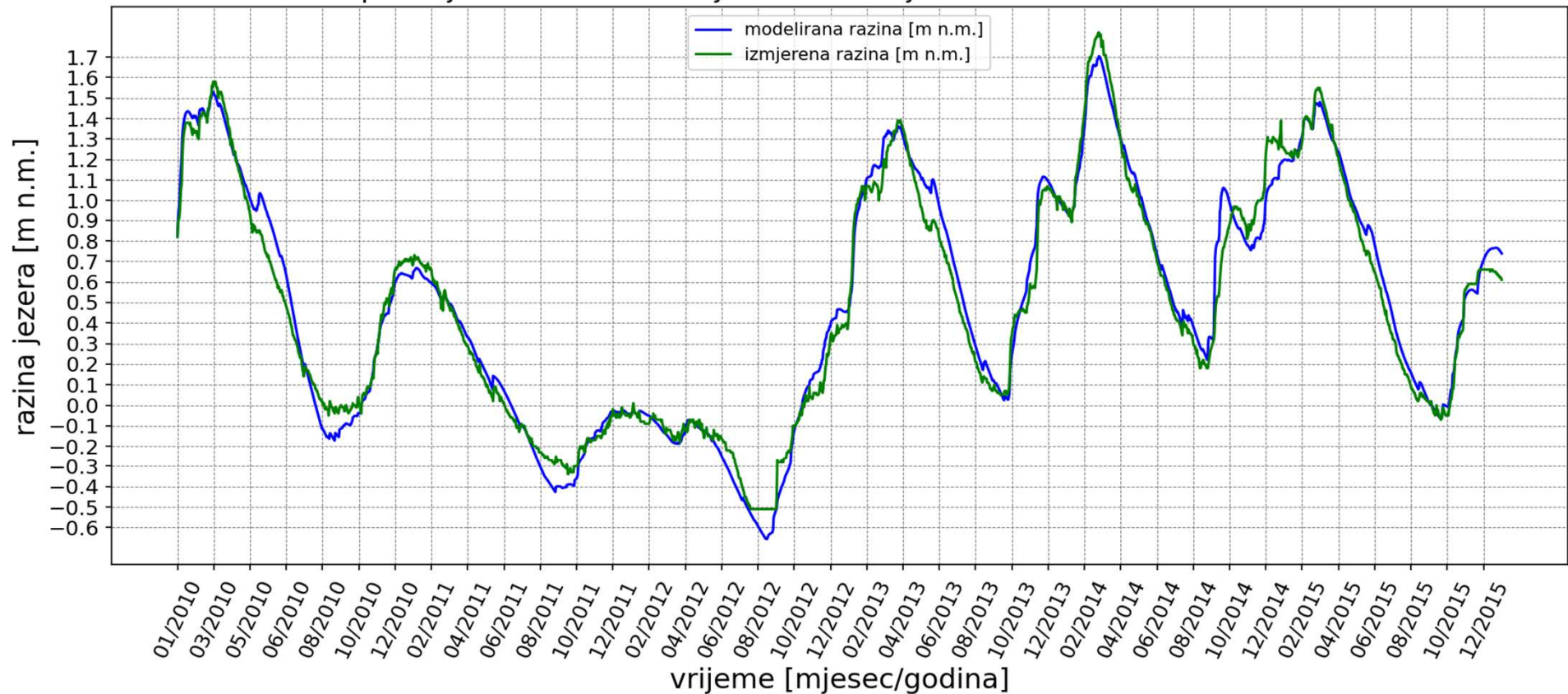
$$\begin{aligned}
 A_p(h_p^{(n+1)}) \frac{h_p^{(n+1)} - h_p^{(n)}}{\Delta t} &= q_{p,ob}^{(n+1)} - C_{pj}^{(n+1)} \frac{h_p^{(n+1)} - h_j^{(n+1)}}{\sqrt{|h_p^{(n+1)} - h_j^{(n+1)}|}} \\
 A_j(h_j^{(n+1)}) \frac{h_j^{(n+1)} - h_j^{(n)}}{\Delta t} &= C_{pj}^{(n+1)} \frac{h_p^{(n+1)} - h_j^{(n+1)}}{\sqrt{|h_p^{(n+1)} - h_j^{(n+1)}|}} + \dots \\
 &\dots + q_{j,ob}^{(n+1)} + q_{j,do}^{(n+1)} - q_{j,nv}^{(n+1)} - q_{j,ev}^{(n+1)} - q_{jm,\zeta}^{(n+1)} + \dots \\
 &\dots - C_{km}^{(n+1)} \frac{h_j^{(n+1)} - r_\rho h_m^{(n+1)}}{\sqrt{|h_j^{(n+1)} - r_\rho h_m^{(n+1)}|}} \frac{L_{pot}}{L_{tot}} - C_{jm}^{(n+1)} \frac{h_j^{(n+1)} - r_\rho h_m^{(n+1)}}{\sqrt{|h_j^{(n+1)} - r_\rho h_m^{(n+1)}|}}
 \end{aligned}$$

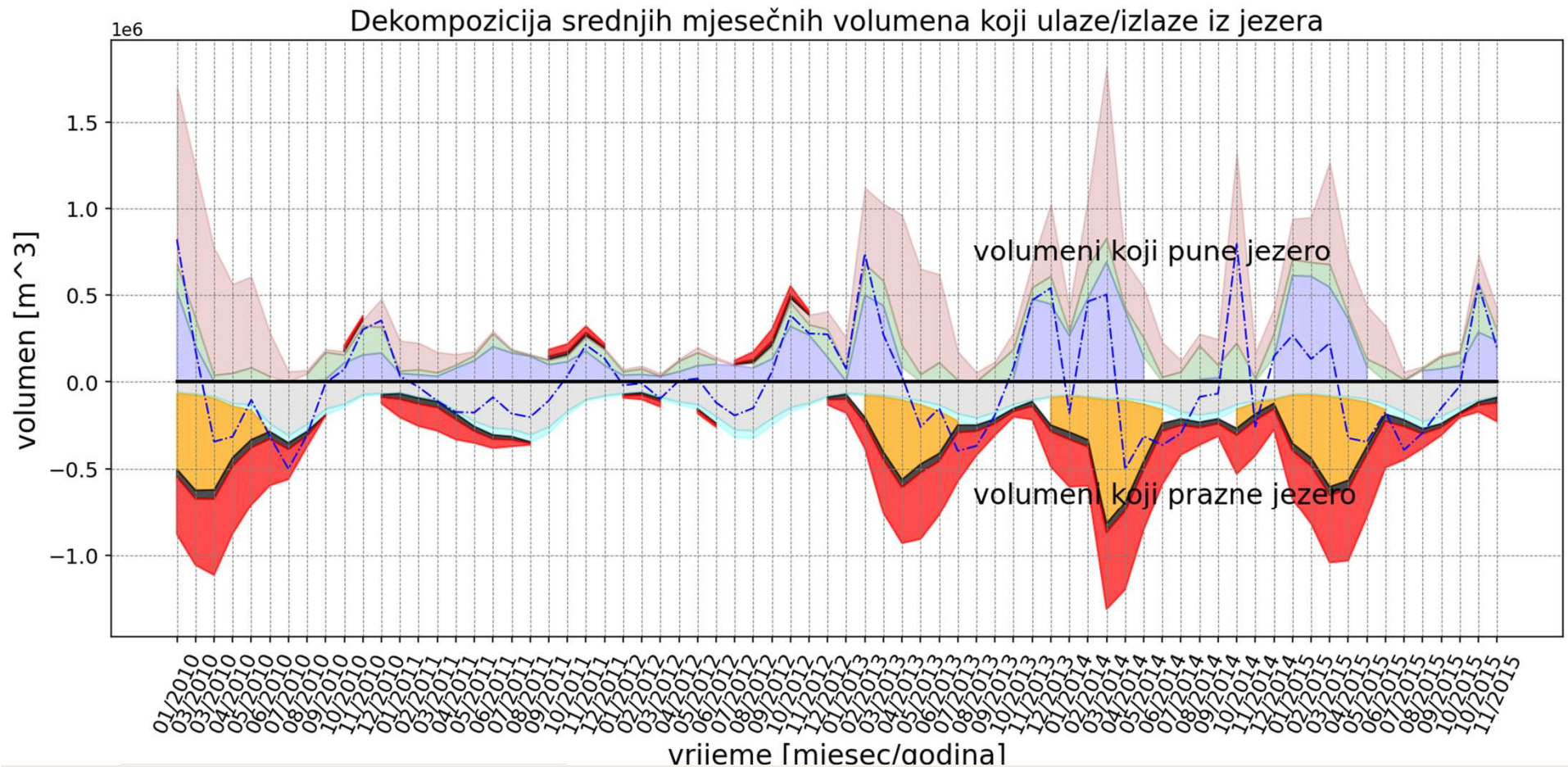
Komparacija izmjereno/modelirano

Komparacija modelirane i izmjerene razine jezera unutar vremenske domene

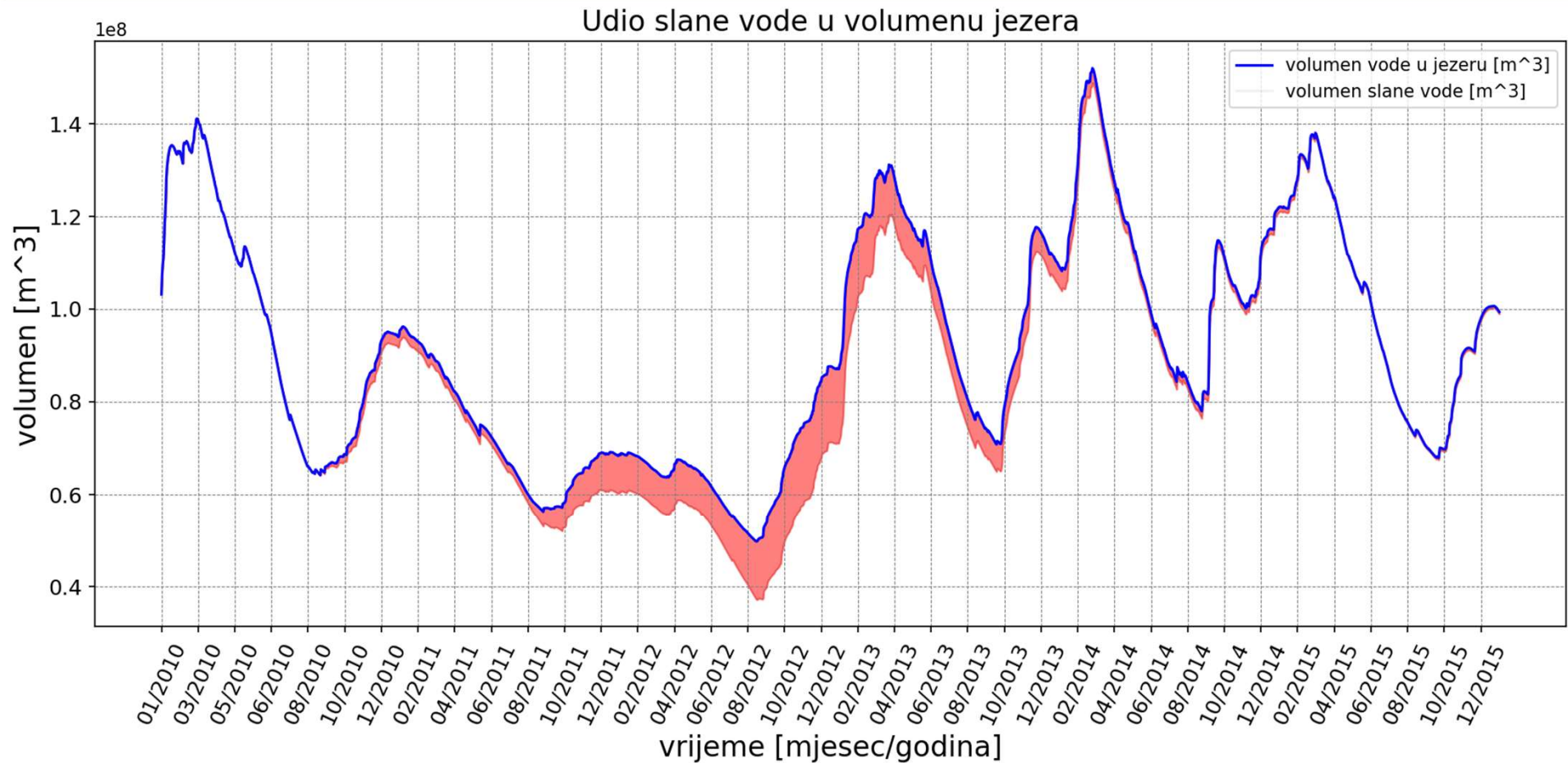

Dekompozicija volumena

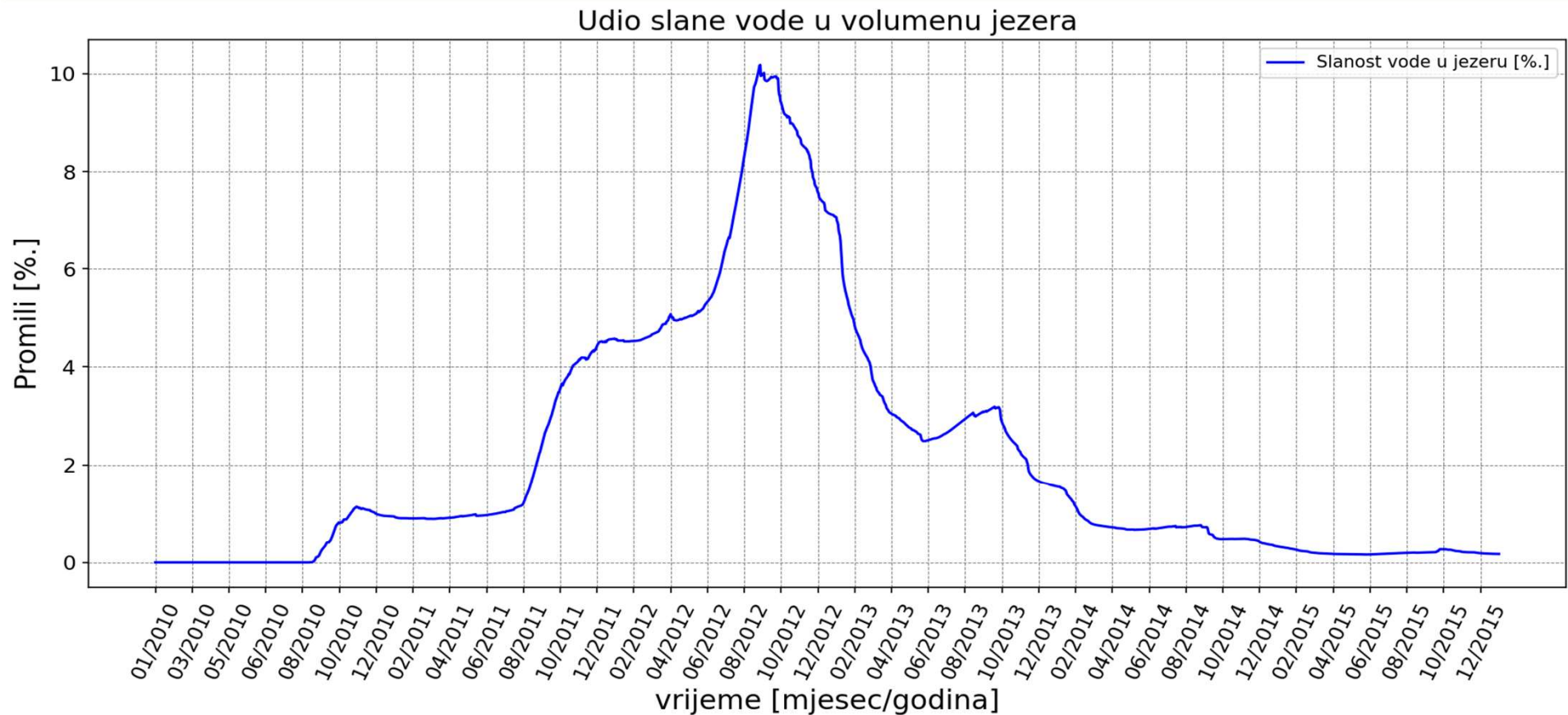
- suma volumena
- nula
- volumen vode pukotinskog sustava
- volumen vode padalina
- volumen vode površinskih dotoka
- volumen vode akumulacija
- volumen vode evaporacije
- volumen vode navodnjavanja i vodoopskrbe
- volumen vode prelijevanja zapornice (+/-)
- volumen vode poniranja iz kanala (+/-)
- volumen vode poniranja iz jezera (+/-)

Udio slane vode

Udio slane vode

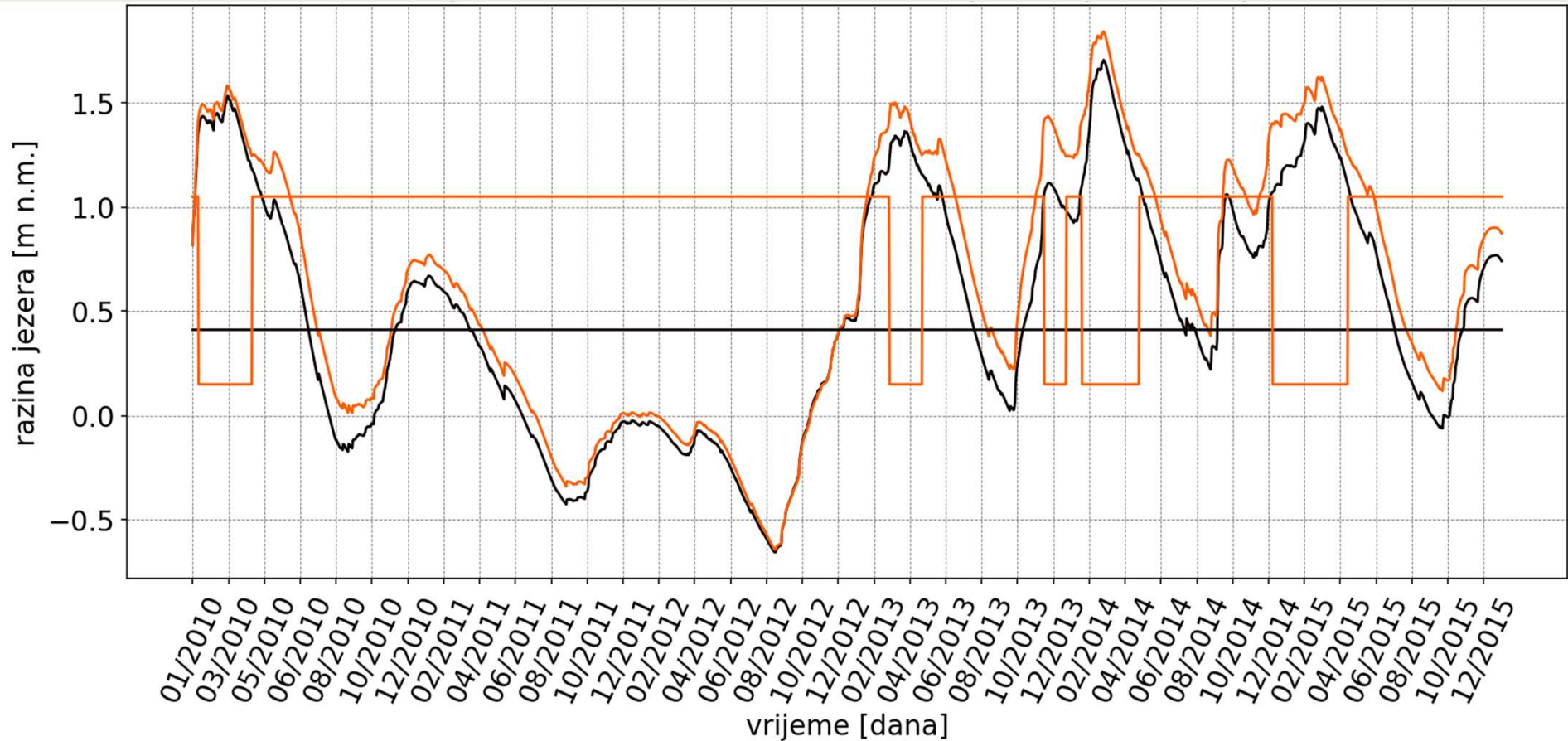

Analizirane varijante zaštite

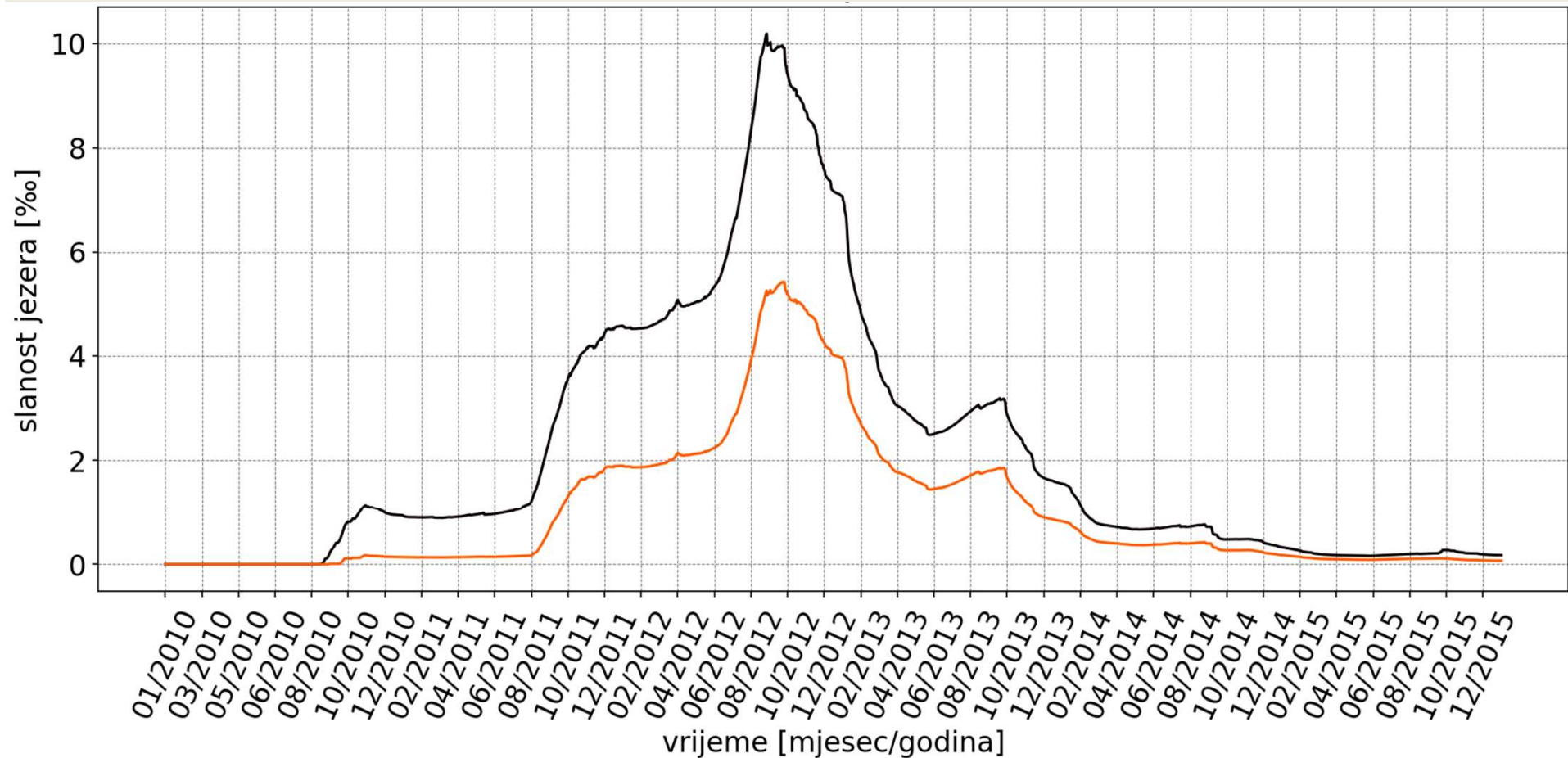
- Varijanta zapornice prema GP
- Varijanta zapornice (korekcija)
- Varijanta praga na nizvodnoj strani kanala Prosika
- Varijanta praga s jezerske strane
- Varijanta akumulacije
- Varijanta zapornice i akumulacije

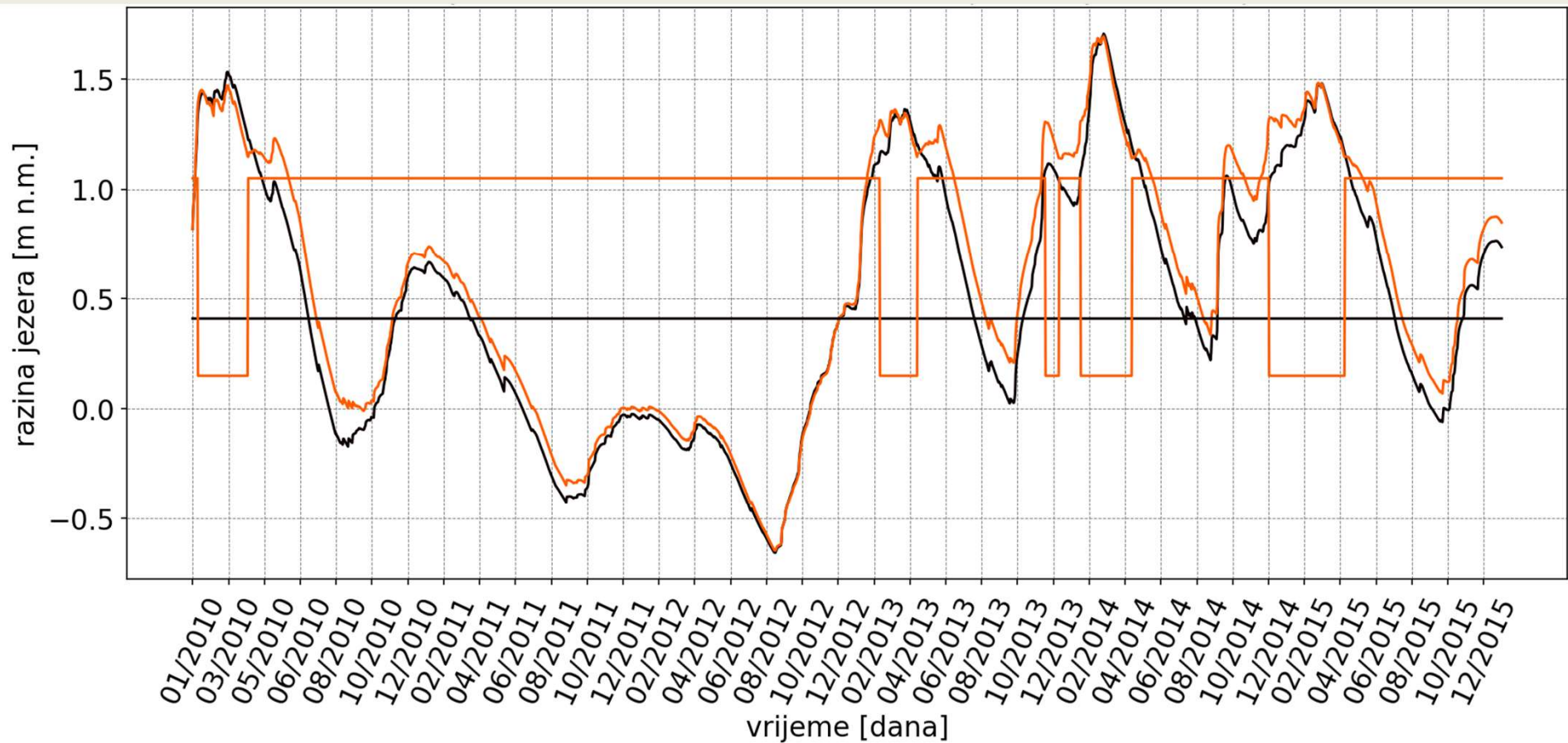
Varijanta zapornice prema GP

Varijanta zapornice prema GP

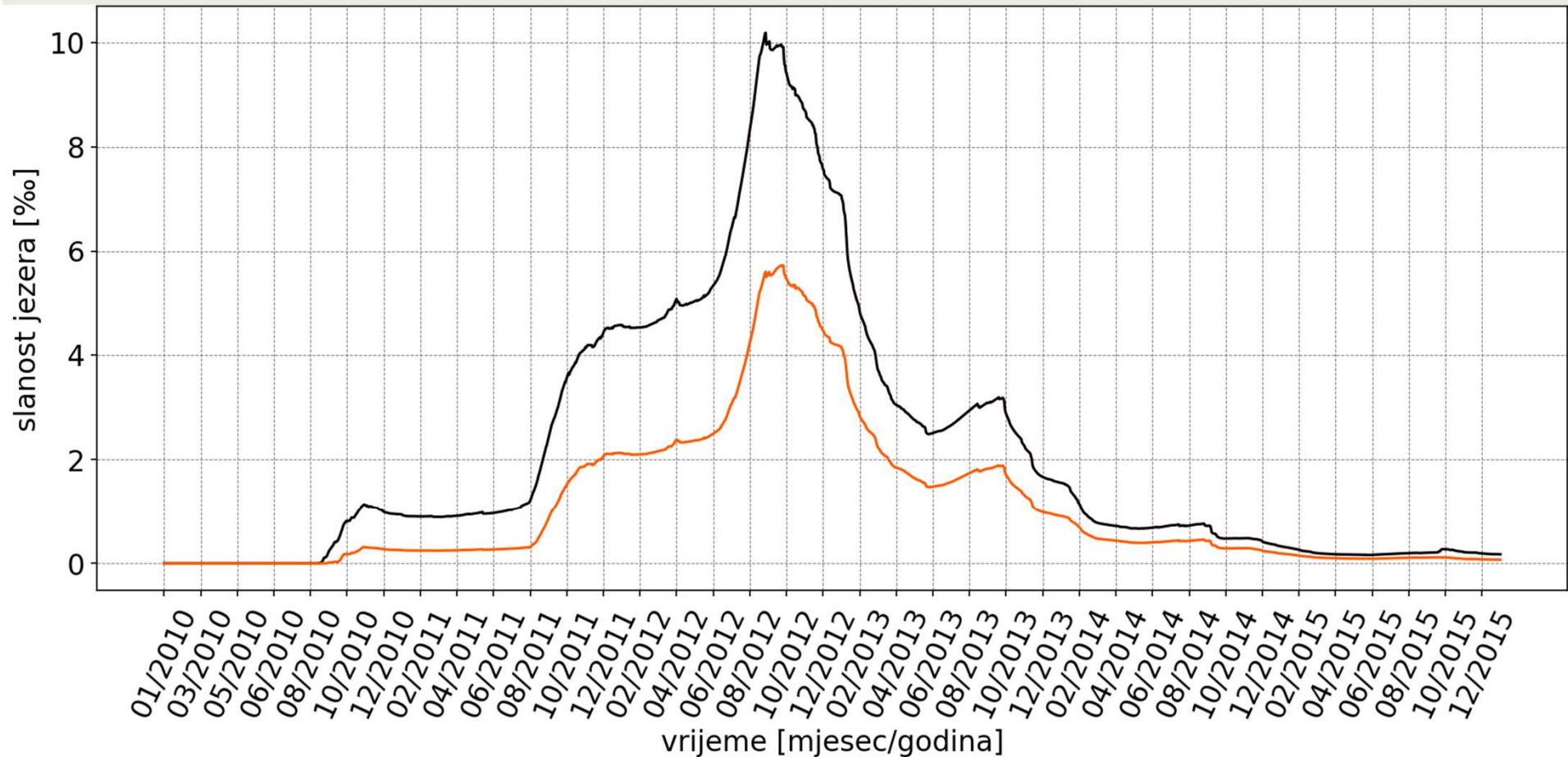

Varijanta zapornice (korekcija)

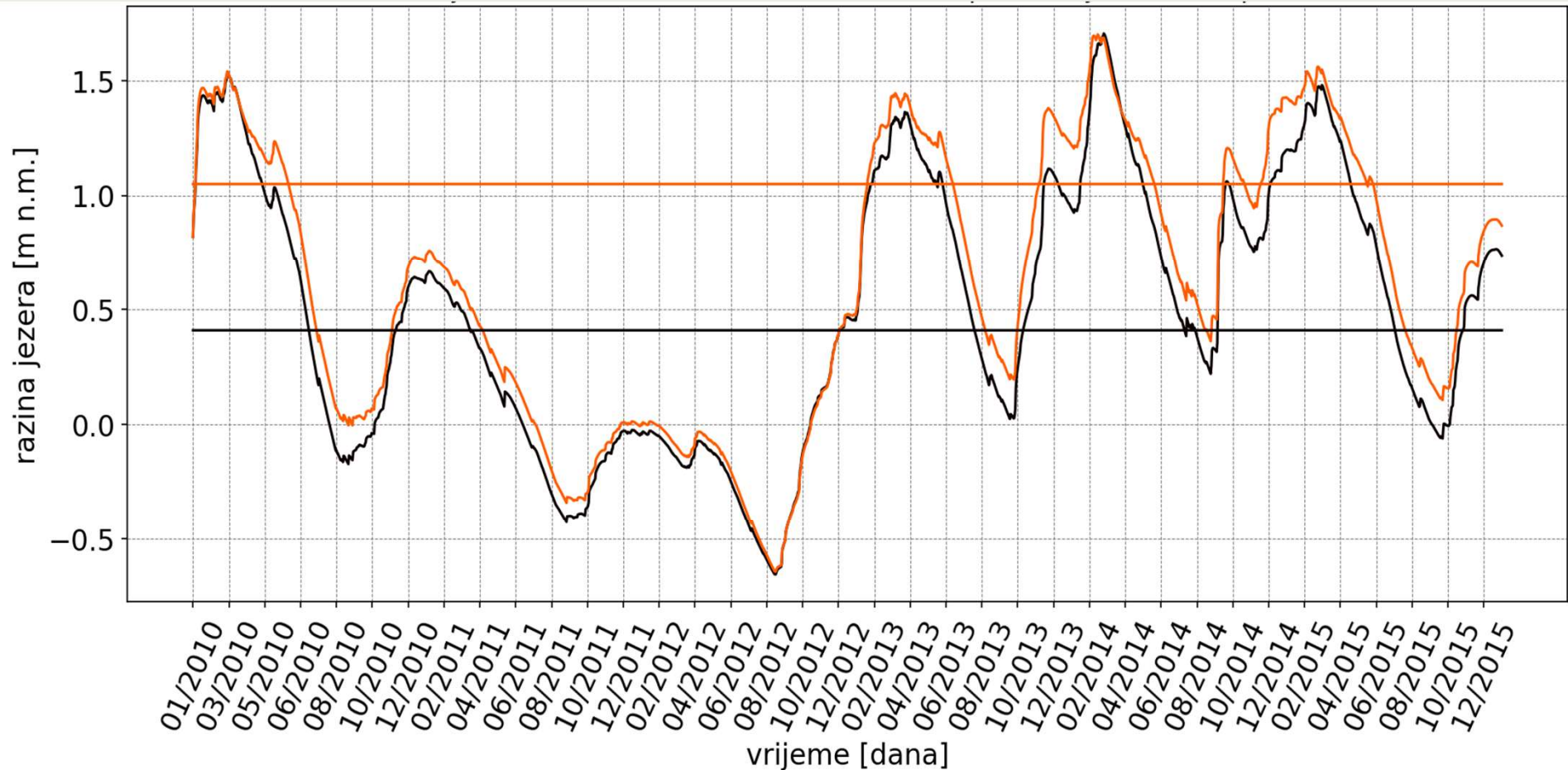

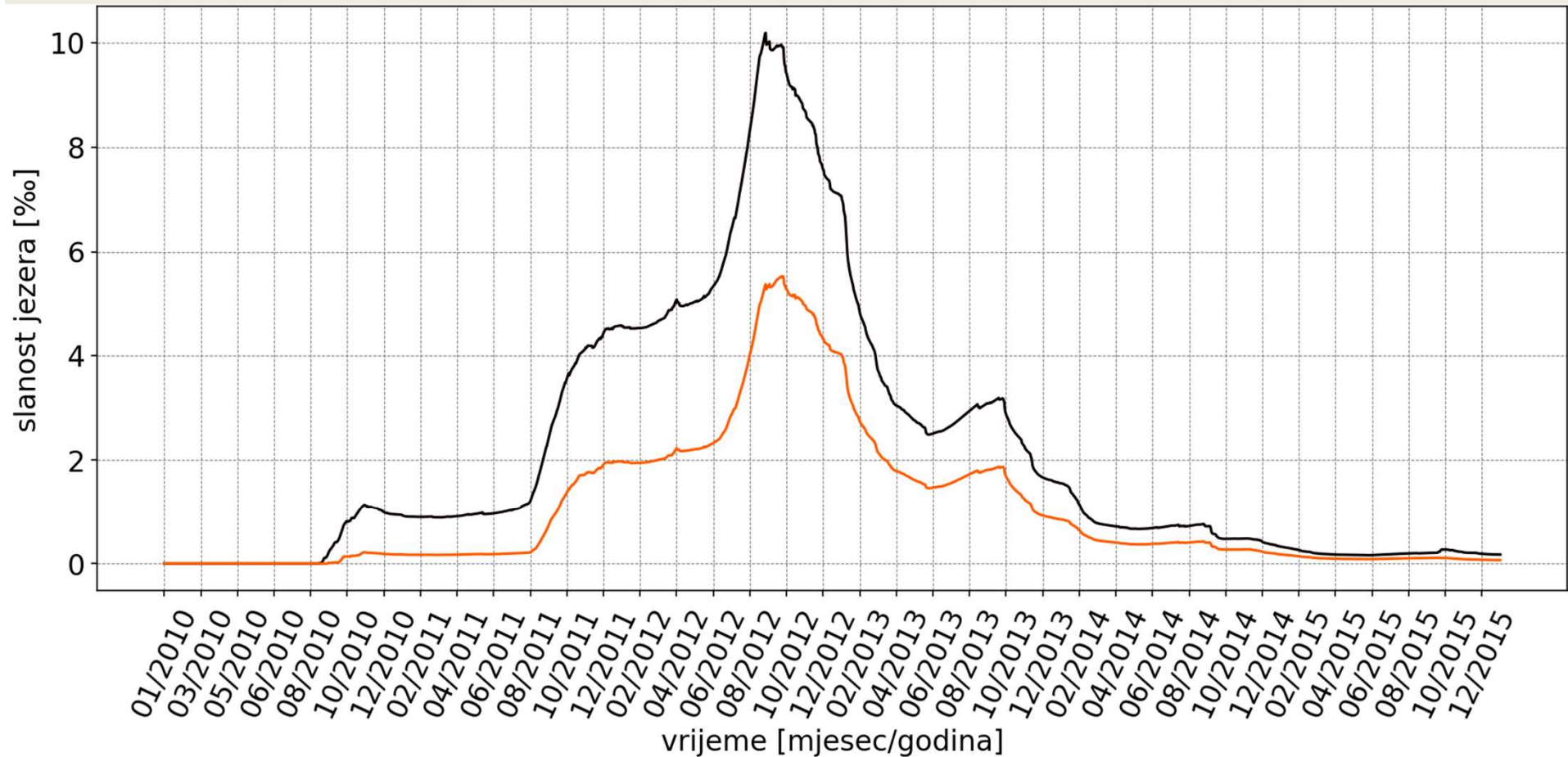
Varijanta zapornice (korekcija)

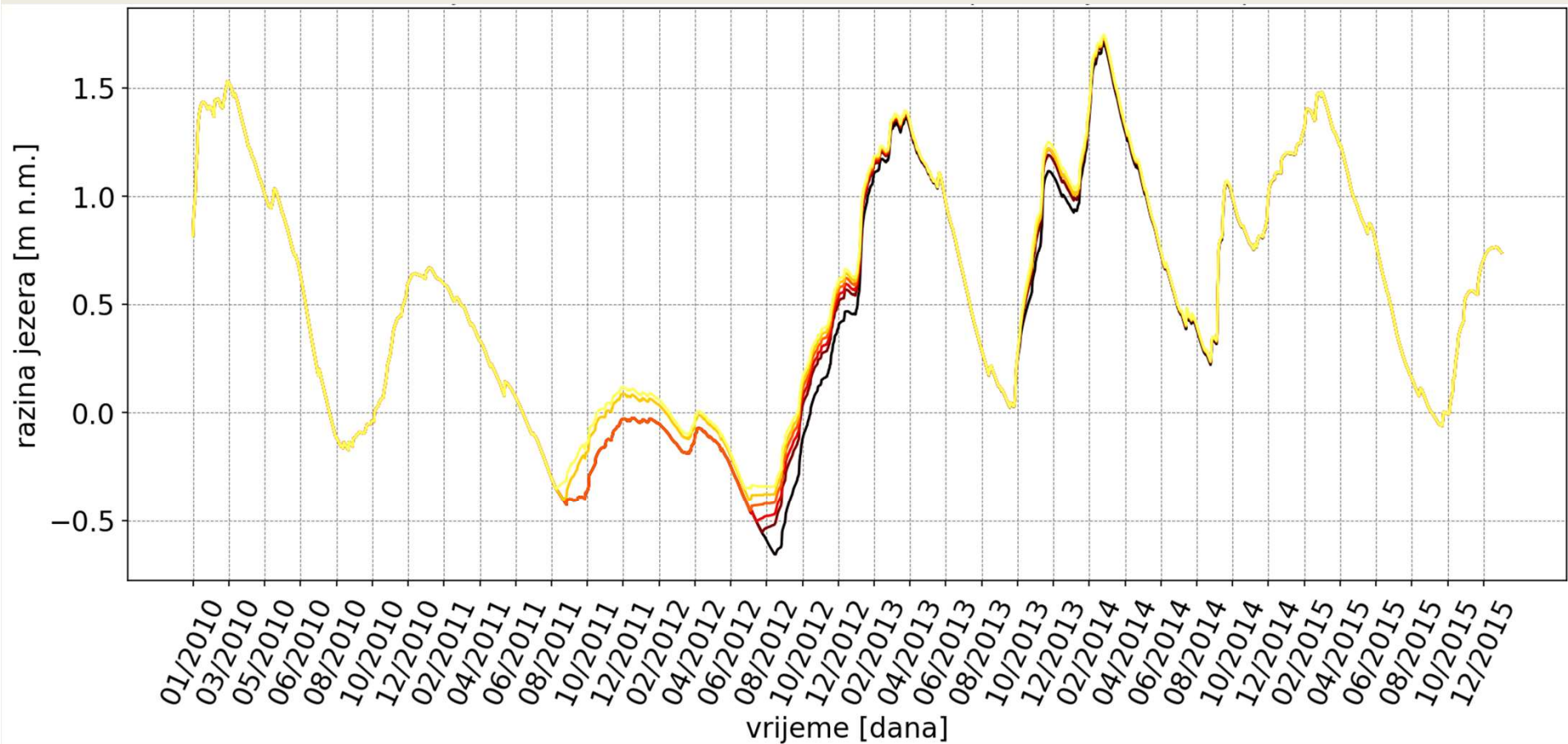
Varijanta praga na nizvodnoj strani

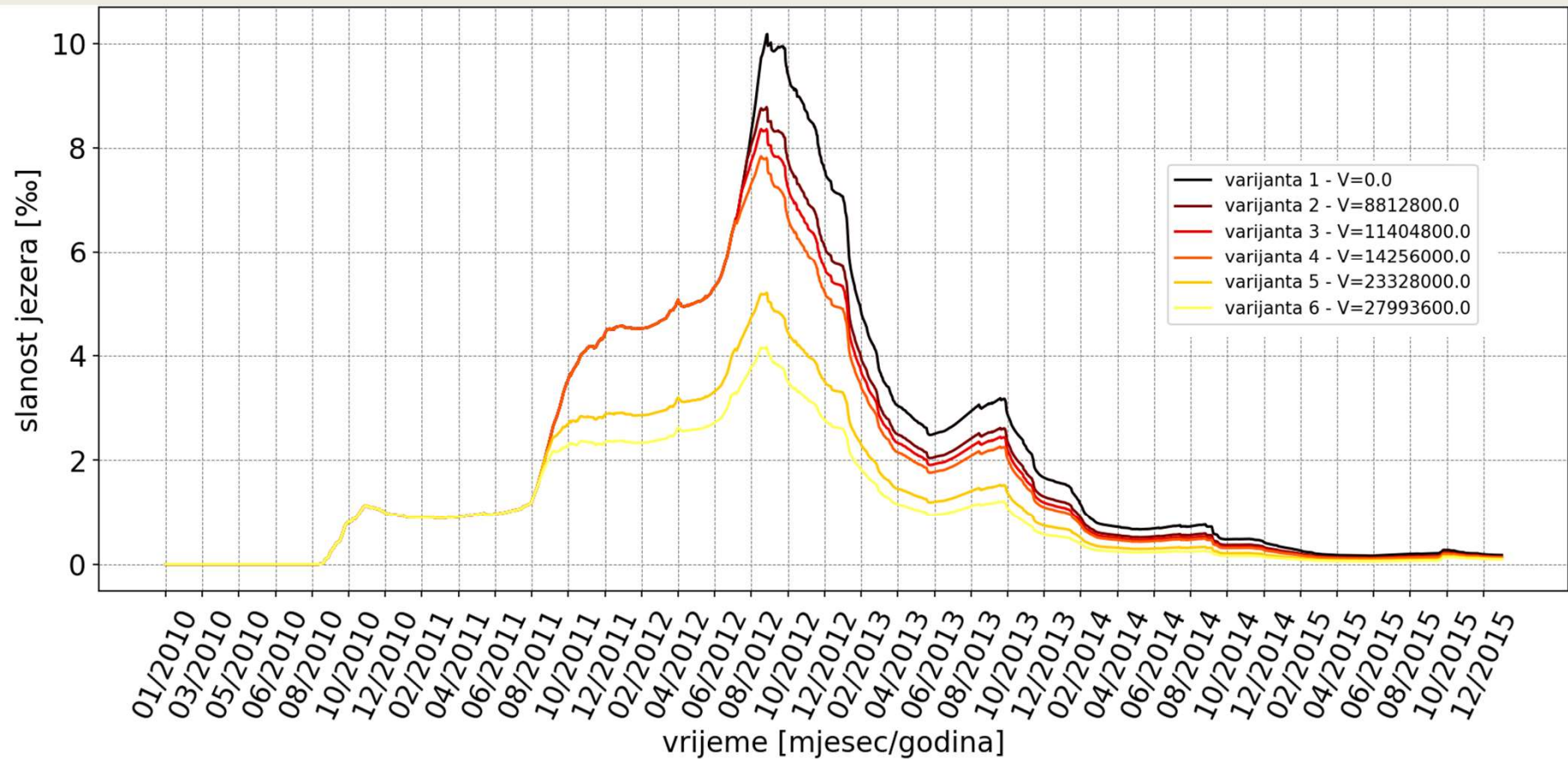
Varijanta praga na nizvodnoj strani

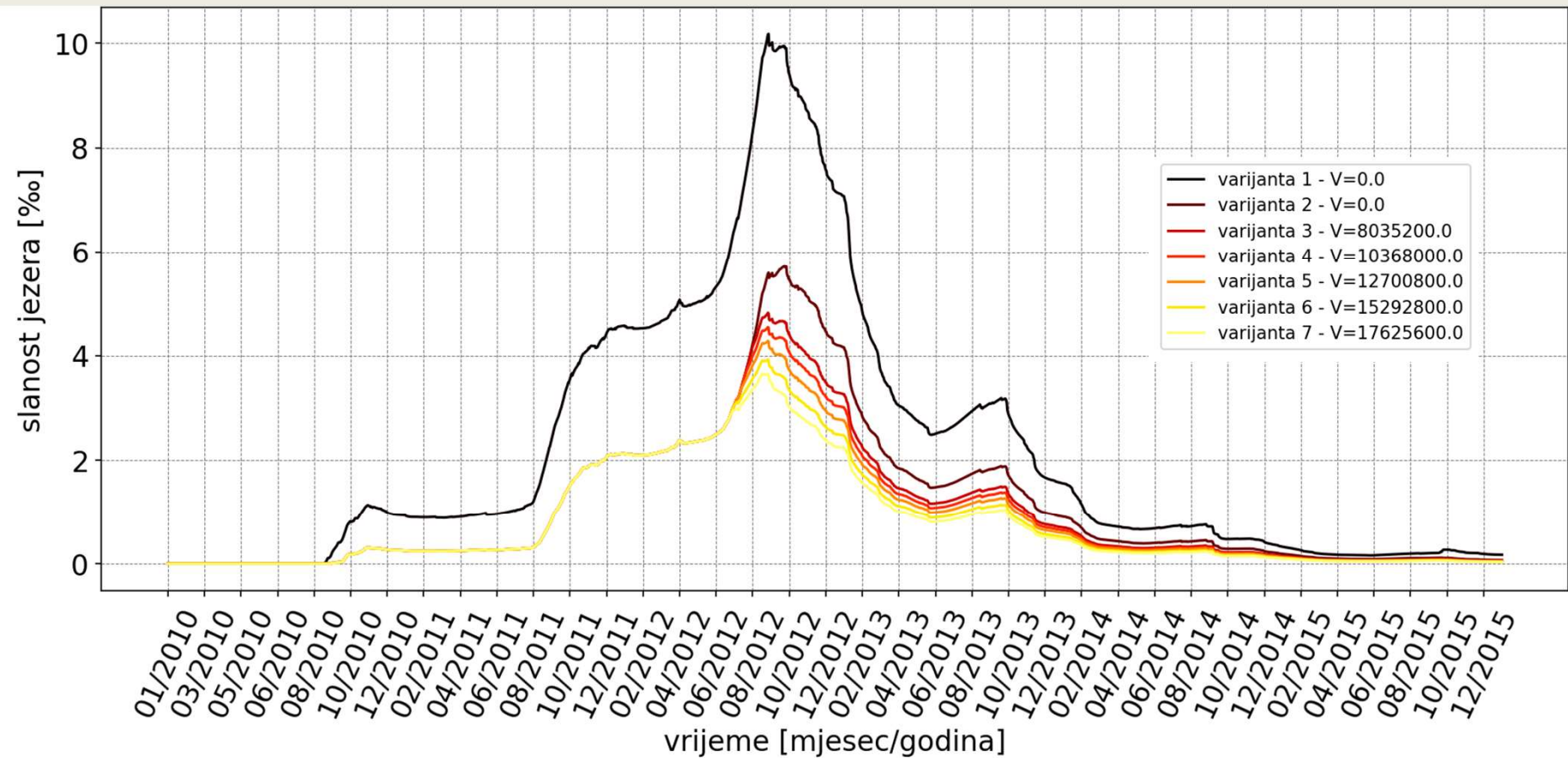
Varijanta akumulacije

Varijanta akumulacije

Varijanta zapornice i akumulacije

Zaključci

- Problematika zaslanjivanja Vranskog jezera izuzetno je kompleksna te je bilo potrebno izraditi numerički model za postojeće stanje, koji se koristio u svrhu analiziranja varijantnih rješenja.
- Izrađeni numerički model dobro opisuje postojeće stanje te se može koristiti u svrhe predikcija utjecaja pojedinih varijantnih rješenja na stanje u jezeru.
- Analizirana su različita varijantna rješenja te su definirani ekvivalentni zahvati koji postižu slično smanjenje slanosti, te ujedno zadovoljavaju uvjet evakuacije velikih voda.

Hvala Vam na pažnji

